

روزنامه شرق

پنجشنبه ۳۰ اردیبهشت ۱۴۰۰ ۸ شوال ۱۴۴۲ ۲۰ می ۲۰۲۱
سال هجدهم • شماره ۴۰۰۶ • ۱۲ صفحه

اذان ظهر تهران ۱۳:۰۱ • اذان مغرب ۲۰:۲۷
اذان صبح فردا ۴:۱۵ • طلوع آفتاب ۵:۵۵

فardashargh@gmail.com

روزنامه‌روا

کم‌شدن عرض رودخانه کارون و سردآوردن خشکی‌هایی وسط آن خبر از کم‌آبی این رودخانه می‌دهد. عکس: سیدحیب موسوی، مهر

خبر

نمایشگاهی برای نقش ۲۵۰ساله هلند در برده‌داری

ولیم الکساندر، پادشاه هلند، روز سه‌شنبه نمایشگاه «بردگی» درباره تاریخ نقش آفرینی کشورش در تجارت برده‌ها را افتتاح کرد. در این نمایشگاه تلاش شده است تا پدیده «بردگی» و «برده‌داری» نقش هلند در آن با روایت شرح حال شخصی ۱۰ انسان به تصویر کشیده شود. گروهی از این ۱۰ نفر کارگرانی هستند که به‌عنوان برده کار می‌کرده‌اند.

باین‌حال برگزارکنندگان نمایشگاه با افزودن شرح حال زنی ثروتمند که در آمستردام زندگی می‌کرد، تلاش کرده‌اند نگاهی فراگیرتر به پدیده «بردگی» و «برده‌داری» داشته باشند. والیکا اسمولدرز، رئیس بخش تاریخ موزه محل برگزاری این نمایشگاه، می‌گوید: «می‌خواستیم نشان دهیم که این تاریخی است که به همه ما در هلند ربط پیدا می‌کند و به همه ما تعلق دارد. برای همین رویکرد روایت شخصی را برگزیدیم». در نمایشگاه «بردگی» در آمستردام به

۲۵۰ سال نقش آفرینی هلند در برده‌داری در سورنایم، برزلی، منطقه کارائیب، آسیا و آفریقای جنوبی پرداخته شده است. این نمایشگاه کمتر از یک سال پس از اعتراض‌ها نسبت به تبعیض نژادی در آمریکا و اروپا برگزار می‌شود. در زمان اعتراض‌های جنبش «جان سیاه‌پوستان ارزش دارد» توجه‌های بسیاری به سوی نقش کشورهای اروپایی در تاریخ برده‌داری و استعمار جلب شد. بازدید از نمایشگاه «بردگی» در آمستردام از این هفته تنها برای دانش‌آموزان ممکن است.

شرکت کبریا آینده‌نگر راهبر پارسیان نوین (کارن)

شرکت کبریا آینده‌نگر راهبر پارسیان نوین (کارن) در راستای رسالت خود در جهت خدمت‌رسانی به عموم هموطنان و به خصوص کادر محترم درمانی، موفق به کسب مجوزهای لازم برای تولید ماسک سه لایه پزشکی، همچون پروانه بهره‌برداری به شماره ۱۲۵/۱۳۵۲۷، پروانه ساخت به شماره ۲۷۸۳۹۷۰۷، کد IRC به شماره ۳۴۵۳۰۰۲۲۲۵۱۱۳۴۶۸ و ایزوهای مورد نیاز تولید ماسک سه لایه جراحی مانند ISO1۳۴۸۵:۲۰۱۶ و اصول GMP شده است. همچنین با افتخار اعلام می‌دارد این شرکت جزو برگزیدگان فراخوان تأمین ماسک‌های پزشکی جهت توزیع در مراکز درمانی، موسسات پزشکی و داروخانه‌های سراسر کشور است.

لطفا برای ثبت سفارش با واحد فروش تماس بگیرید.
تلفن ثابت: ۰۲۱-۸۸۹۹۶۰۰۲ داخلی ۴۰۶

تلفن همراه: ۰۹۱۹۷۲۷۰۳۱۹
medidi_mask

هفت‌نوشت چشم بر عوامل کاهش جمعیت نیندیم

هستند. با اینکه این‌ها بایسته‌های حاکمیتی بر دوش نظام مستقر نهاده شده؛ ولی دگرگونی یا سامان‌دهی جمعیتی مسئله‌ای دستوری و تنها تبلیغاتی نمی‌تواند باشد.

از برجسته‌ترین عامل‌های اثرگذار بر چگونگی جمعیت دریافت جامعه از امنیت، پایداری، عدالت و فرصت‌های بالندگی فردی و گروهی هستند. بدون توجه به این پیش‌بایسته‌ها سرمایه‌گذاری نسلی برای آینده در خطر قرار می‌گیرد و ناپایداری‌ها به کاهش نرخ زادآوری و در وضعیت درازمدت به بسته‌شدن پنجره جمعیتی می‌انجامد. امنیت، منابع پایدار، امید به آینده، همدلی در ارزش‌های بنیادین و تعادل و تعامل میان جمعیت هر جامعه/ کشور با دیگر جمعیت‌ها بر چگونگی جمعیت، ماندگاری و بالندگی اثر می‌گذارند. سوی دیگر این ماجرا می‌تواند آشفتنگی، خودویرانگری و دیگرسیزی، کهنگی و سستی یا نوآوری باشد که جمعیت را دچار کاستی و مسئله می‌کند. به سخن دیگر جمعیت به‌منابه سرمایه بنیادی هر کشور دستخوش نظام‌های پیچیده سیاسی، امنیتی و اقتصادی می‌شود و چه بسا در چرخه‌هایی فزاینده یا در روی دیگر کاهنده می‌افتد.

آنچه در روز ملی جمعیت برای همه سیاستگران و سیاست‌گذاران ملی و محلی باید هشداردهنده باشد، روند کاهنده رشد جمعیت، کاستی‌های چگونگی (کیفیت) زندگی جمعیت مستقر کنونی و ناامیدی و بی‌آرزویی‌های جمعیت برای آینده است. زادآوری فرآیندی بر پایه امنیت روانی و بدنی و اجتماعی دارد و از منابع دسترس‌پذیر و پایدار ریشه می‌گیرد. اگر در میان کشمکش‌های داخلی و سیاسی و در هنگامه‌های منطقه‌ای بیش‌ازاین نسبت به جمعیت و چگونگی زیست و زادآوری جمعیت کم‌توجه باشیم، به‌زودی مانند دیگر سرمایه‌های ملی، جمعیت به‌منابه سرمایه بنیادی کشور هم دچار مسئله‌هایی پیچیده خواهد شد. چاره مسئله جمعیتی تنها دستور و تبلیغ رسانه‌ای نیست، راه‌حل چنین مسئله‌هایی را باید در چگونگی سیاست‌های ملی، ارتباطی و کیفیت زندگی شهروندان جست.

روز ملی جمعیت روز هشدار بزرگ به همه کسانی است که آینده این سرزمین را رقم می‌زنند و در نهادهای سیاست‌گذاری، اجرایی و قضائی و امنیتی ایفای نقش می‌کنند. جمعیت سرمایه جبران‌ناپذیر، بنیادی و بی‌مانند ایران است؛ این سرمایه را درست بشناسیم، بدون سوگیری نسبت به آن متعهد باشیم و برای بهره‌وری سودمند آن همدلانه کار کنیم.

آشپزخانه

چرا انداختن شور «اومه‌بوشی» مهم است

راه وجود دارد که هنوز خوانده نشده‌اند. شاید برسید دانستن اینکه چطور شور اومه‌بوشی بیندازیم، چه اهمیتی دارد؟ اهمیت دانستن این جزئیات در پیداکردن دیدگاه تازه‌ای در آشپزی است، اینکه بدانید همه آن چیزی که شما در آشپزی یاد گرفته‌اید، تنها بخش کوچکی از فنون و تکنیک‌های آشپزی در دنیاست؛ برای مثال به ما آموخته‌اند گوشت در خورششت‌های صفوی بعد از تفت‌دیدن در روغن چند ساعت باید در آب هم پخته شود. در واقع تلقی ما از گوشت پخته‌شده چنین چیزی است. این در حالی است که در مکتب چینی آشپزی اینکه برش‌های نازک گوشت را در آب جوش بیندازند و زود بردارند، معنی‌ای از پخته‌شدن گوشت دارد. دانستن این تکنیک می‌تواند همه پیش‌فرض‌های شما را درباره پخت‌وپز عوض کند. پرورش ذائقه در آشپزی به شما کمک می‌کند خلاق باشید، اما هم خلاقیت به تنهایی کافی نیست و هم اینکه اگر شما فرد خلاق نباشید ولی به آشپزی علاقه‌مند، باید راهی به دروازه‌های جدید پیدا کنید. یکی از راه‌های رسیدن به این نقطه، کسب تجربه کافی در آشپزی قومی ملل مختلف است. برای شکستن باید و ناپیدهای قبلی هم لازم نیست حتما خودتان آزمون و خطا کنید؛ این چرخ قبلا اختراع شده و تنها لازم است دنبالش بگردید تا ببیند بقیه چه کرده‌اند و از این ایده‌ها استفاده کنید.

یادداشت فرزندکشی تا کی؟

● قتل فجیع «بابک خرم‌دین»، هنرمند و کارگردان سینما، به دست والدین سنگدل او، آن‌هم با شقاوت و قساوتی کم‌نظیر همراه با مثله‌کردن (تکه‌تکه‌کردن) جسد و اقرار بعدی قاتلان به کشتن داماد و دخترشان در سال‌های گذشته، بار دیگر موضوع قتل‌های خانوادگی و ناموسی را در جامعه مطرح کرد. هنرمندبودن مقتول و اقرار والدین در رسانه‌های دیداری و شنیداری و فضای مجازی بازتاب گسترده‌ای پیدا کرده و توجه عمومی را به خود جلب کرده است. طبق احکام شرعی، مجازات قتل عمد قصاص است مگر اینکه قاتل پدر مقتول یا احداد پدری او باشد یا قاتل و مقتول پیرو یک دین نباشند. در این صورت، پدر و مادر از مجازات قصاص معاف می‌شوند و قاتلی که غیرهم‌کیش خود را کشته است نیز به دیه محکوم می‌شود. قتل‌های خانوادگی از آن جهت اتفاق می‌افتد که پدران غالباً از این مفر شرعی استفاده کرده و با دست‌انویز قراردادن اتهامات اثبات‌نشده در مراجع قضائی صالح، هم حکم را صادر می‌کنند هستند. همین مسئله موجب شده که در این سال‌ها شاهد افزایش میزان این دست جنایت‌ها باشیم. این‌گونه قتل‌ها موجب فروپاشی نظام خانواده شده و اعتماد و امنیت اجتماعی و روانی را از بین می‌برد. محکومیت پدران جنایت‌کار تنها به مجازات سه تا ۱۰ سال حبس پیش‌بینی‌شده در ماده ۶۱۲ قانون مجازات اسلامی جبران نمی‌شود. این مجازات نه‌تنها موجب کاهش جرم و جنایت از نوع قتل بابک خرم‌دین نمی‌شود، بلکه این افسرد که امنیت روانی جامعه را از بین می‌برند، خود را قهرمان معرفی می‌کنند و مدعی اخلاق می‌شوند و می‌گویند که تحمل بی‌اخلاقی فرزندان‌شان را نداشته‌اند. اینان فکر نمی‌کنند بخشی از عوامل تباهی و فساد ادعای‌شان در خصوص فرزندان، حتی اگر اثبات شود، خود آنان هستند؟ آنچه موجب می‌شود در ایران و برخی کشورهای همسایه، قاتلان قتل‌های ناموسی و خانوادگی با خیال راحت دست به قتل نفس بزنند، این است که خودشان را مجری امر الهی می‌دانند و به آن هم افتخار می‌کنند.

بستر و علت این قتل‌ها در ایران و دیگر کشورها را باید در فرهنگ مردم و تعصبات کور و سنت‌های غلط رایج دانست؛ چیزی که موجب می‌شود خانواده‌ها و افراد فامیل نسبت به رفتار فرزندان یا بستگان خود، به‌ویژه دختران حساس شده و خودشان را در یک پیش‌فرض مالکیتی، عامل و مجری برخی تصمیمات بدانند؛ تصمیماتی که موجب رخدادهای ترسناک و شوکه‌کننده‌ای می‌شود. باید بگوییم علت اصلی این قتل‌ها، حکم ماده ۳۰۱ قانون مجازات اسلامی ایران است که دست‌انویز برخی از مجرمان جنایت‌های خانوادگی و ناموسی قرار می‌گیرد. در این ماده آمده است که اگر پدر یا جد پدری، قاتل دختر یا پسر باشد، قصاص نمی‌شود. در جامعه ما و به‌ویژه در مناطق و جوامع بسته که فرهنگ سنتی حاکم است، زمانی که قتل‌های ناموسی اتفاق می‌افتد، آتش‌بیاران معرکه که غالباً برادران یا عمو و عموزاده‌ها هستند، به دلیل آگاهی از ماهیت این ساده‌تلاش می‌کنند به هر صورت پای پدر را به ماجرای قتل باز کنند تا از این مفر قانونی رسته و عقوبت کارشان را نبینند. چنان‌که در بسیاری از موارد همین افراد خانواده مرتکب قتل شده‌اند و با تحریک یا اغوای پدر، او را به‌عنوان قاتل معرفی کرده و از مجازات معاف می‌شوند. در خاتمه باید گفت مجازات قانونی در نظر گرفته‌شده در ماده ۶۱۲ قانون مجازات اسلامی برای قاتلانی که چنین قتل‌هایی مرتکب می‌شوند کافی نیست.

اغلب هم دیده می‌شود که قاتلان حداقل مجازات را دریافت می‌کنند یا اگر بیشتر از آن نصیب‌شان شود، با تخفیف مجازات روزهای کمتری را در زندان سپری می‌کنند. از این جهت در سال گذشته که قتل ناگوار یک دختر نوجوان به اسم رومینا اشراقی در گیلان رخ داد، این مسئله مورد درخواست بسیاری از حقوق‌دانان قرار گرفت تا مجازات قتل موضوع ماده ۶۱۲ قانون مجازات اسلامی در حداقل و حداکثر به سه برابر تبدیل شود و این‌گونه افراد مشمول هیچ‌گونه تخفیف قانونی‌ای که به نفع متهمان صادر می‌شود، نشوند. متأسفانه دولت که باید در این مورد اقدامات اساسی را را به عمل آورد، هنوز اقدامی اساسی انجام نداده و این موضوع در کمیسیون لوایح دولت مطرح شده و هنوز به مجلس نرسیده است. این در حالی است که به گفته معاونت امور زنان دولت، قوه قضائیه نیز با این موضوع مخالفتی ندارد. بنابراین و با توجه به نامه‌ای که از سوی عده‌ای از وکلا و حقوق‌دانان در دست تدوین است، از مقامات قضائی و اجرایی کشور درخواست می‌شود برای جلوگیری از تکرار این فجایع هرچه زودتر بر تشدید مجازات و محرومیت قاتلان از مفرها و تخفیف‌های قانونی اقدام شود.

الهام فخاری
عضو شورای شهر تهران

آدمی موجودی است که گروهی زندگی می‌کند و زیست گروهی او اجتماع و در سطح کلان‌تر جامعه نامیده می‌شود. به شماری از افراد که در جا و گاه مشخصی زندگی می‌کنند و ویژگی‌های مشترکی دارند هم جمعیت گفته می‌شود. واژه جمعیت برای هریک از گونه‌ها و هم بر پایه ویژگی‌های همانند و ناهمانند در میان یک گونه هم به کار می‌رود. یکی از مفهوم‌های هم‌پیوند با جمعیت محیط است. میان جمعیت‌های گوناگون هم رابطه و هم سستی می‌تواند باشد.

هنگامی که از جمعیت سخن می‌گوییم، نخستین چیزی که فراخوان می‌شود، شمار افراد است. گرچه آشناترین شاخص جمعیت فراوانی و شمار افراد آن جمعیت است؛ ولی شاخص‌هایی مانند خزان‌ه زنی، زاد و افزایش، مرگ‌ومیر و همچنین جوانی جمعیت پرکاربرد و بنیادی هستند.

پرداختن به جمعیت و شاخص‌ها، راهبردها، بالندگی و پایش تهدیدها و فرصت‌ها کار چندسویه، مسئولیتی هم حاکمیتی و هم دانش‌پژوهانه (علمی) و مسئله‌ای سیاسی-اجتماعی- اقتصادی به شمار می‌رود.

سیاست‌های بهداشتی و درمانی، پرورشی و آموزشی، سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری، نظامی و دفاعی همه هم‌پیوند با نظام جمعیتی هستند.

برنامه‌های کلان توسعه‌ای و سندهای ملی هم با توجه به پیشینه جمعیتی و برای آینده جمعیتی بر پایه جمعیت مستقر موجود باید نوشته شوند. جمعیت سرمایه برجسته و بنیادی هر جامعه است که باید حاکمیت ملی بالندگی، بویابی و ارزش آفرینی آن را هدف قرار دهد و در راستای قانون اساسی فرصت‌ها، فضاها و فرآیندهای عادلانه‌ای برای جمعیت فراهم کند.

از جمله عمل‌های اثرگذار بر چگونگی و چندی جمعیت می‌توان به پایداری و احساس امنیت، دسترس‌پذیری عادلانه منابع پایدار، برخورداری از فرصت‌های بالندگی، برآورده‌شدن نیازهای پایه، بهداشت و بهزیستی بدنی و روانی و اجتماعی، خوب‌بود (سلامت و رفاه) اقتصادی و مهارت‌پذیری رویدادها و فرایندها اشاره کرد.

نگهداشت و پربرسازی ذخیره ژنی جمعیت، پایش اندازه یا شمارگان جمعیت و توجه به نرخ زادآوری برخی از بایسته‌های حاکمیتی و نظام سیاسی-اجتماعی مستقر در هر کشور یا جامعه

اغلب چند مورد غذای شاخص جهانی شده و ردش را در تمام دنیا می‌توانید ببینید. برای همین است که در باورهای عمومی، آشپزی ایرانی احتمالاً با کباب کوبیده، آشپزی ژاپنی با سوشی، آشپزی ایتالیایی با پاستا و پیتزا و آشپزی مکزیکی با تاکو شناخته می‌شود. ولی کسی خبری از هزاران محصول مرتبط با آشپزی که در این اقلیم‌ها تهیه می‌شود، ندارد. داستان‌های زیادی در این